

Rok 1912.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 23. maja 1912.

Treść: *M* 99. Rozporządzenie w sprawie wydania statutu oraz regulaminu nauki i egzaminów dla Studium Rolniczego w c. k. Uniwersytecie w Krakowie.

99.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 12. maja 1912

w sprawie wydania statutu oraz regulaminu nauki i egzaminów dla Studium Rolniczego w c. k. Uniwersytecie w Krakowie.

Na mocy Najwyższego zezwolenia z 3. maja 1912 ogłasza się w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa następujący statut z regulaminem nauki i egzaminów dla Studium Rolniczego c. k. Uniwersytetu w Krakowie, równocześnie pozbawiając mocy prawnej prowizoryczny statut oraz prowizoryczny regulamin nauki i egzaminów, zaprowadzony na temże Studium reskryptem Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 8. sierpnia 1890, l. 16091.

Statut Studium Rolniczego w c. k. Uniwersytecie w Krakowie.

Zadanie Studium Rolniczego.

§ 1.

Studium Rolnicze z językiem wykładowym polskim w c. k. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie utworzone jest:

- a) dla dania możności rolnikom, przysposabiającym się do swego zawodu, do nabycia gruntownego wykształcenia naukowego, ogólnego i zawodowego;

- b) dla dania sposobności do gruntownego wykształcenia się w obranym kierunku osobom, mającym zamiar pracować zawodowo lub naukowo w zakresie którejkolwiek ze specjalnych gałęzi rolnictwa;

- c) dla dania możności uczniom innych wydziałów nabycia niektórych wiadomości z zakresu rolnictwa, któreby mogli zużytkować w przyszłym zawodzie.

Stanowisko Studium Rolniczego w Uniwersytecie. Uczniowie.

§ 2.

Studium Rolnicze wraz z wszystkimi swymi zakładami, zbiorami i innymi pomocniczymi środkami naukowymi tworzy integralną część wydziału filozoficznego; z tego powodu stosują się do profesorów, docentów, nauczycieli, uczniów, asystentów, służby, oraz zakładów naukowych wszystkie przepisy, obowiązujące w uniwersytetach, a zwłaszcza na wydziale filozoficznym, o ile w niniejszym Statucie niema odmiennych postanowień lub późniejsze przepisy ich nie wprowadzą.

A zatem można przyjmować na uczniów zwyczajnych tylko tych, którzy zgodnie z ogólnymi przepisami mogą być imatrykułowani na wydziale filozoficznym na podstawie świadectwa dojrzałości.

Inni uczniowie mogą być dopuszczeni do kolegów rolniczych tylko jako słuchacze nadzwyczajni według ogólnych przepisów, za zgodą dyrektora Studium Rolniczego.

Nauka.

§ 3.

Nauka rolnictwa obejmuje przedmioty przygotowawcze, główne i pomocnicze w takim zakresie i w takim rozkładzie, że zupełny kurs, który potrzeba przebyć, aby uzyskać świadectwo lub też dyplom, trwa cztery lata.

Nauki udzielają bądź profesorowie już obowiązani do wykładania odpowiednich przyrodniczych i rolniczych przedmiotów, bądź też inni profesorowie i docenci Uniwersytetu i nauczyciele nie należący do uniwersyteckiego ciała nauczycielskiego, którym c. k. Ministerstwo oświaty na wniosek grona profesorów wydziału filozoficznego powierza na rok lub na jedno półrocze wykład odpowiednich przedmiotów za wyznaczoną przez c. k. Ministerstwo oświaty remuneracją.

Plan nauki.

§ 4.

Przedmioty, wykładane na Studium Rolniczem, dzielą się na obowiązkowe i nieobowiązkowe.

Każdy zwyczajny uczeń Studium Rolniczego jest obowiązany uczęszczać na wykłady przedmiotów obowiązkowych ściśle według przepisanego planu.

Uczęszczanie na wykłady przedmiotów nieobowiązkowych pozostawia się uznaniu ucznia.

W Regulaminie nauki podany jest w ogólnym zarysie plan nauki, obejmujący zarówno obowiązkowe wykłady i ćwiczenia, jakoteż te z nieobowiązkowych, które mają się corocznie odbywać.

Na podstawie planu nauki grono profesorów wydziału filozoficznego układa na każde półrocze wykaz tak obowiązkowych wykładów i ćwiczeń, jak i nieobowiązkowych; po zatwierdzeniu przez c. k. Ministerstwo oświaty, wykaz ten ogłasza się w spisie wykładów wydziału filozoficznego jako osobny dział.

Egzamina.

§ 5.

Każdy uczeń zwyczajny Studium Rolniczego, imatrykułowany w celu oznaczonym w § 1. pod a), musi poddać się egzaminowi po ukończeniu każdego roku studiów rolniczych. Egzamina, które należy zdawać po pierwszym, drugim i trzecim roku, są egzaminami promocyjnymi, to jest pomyślny ich wynik jest warunkiem przejścia na rok następny;

czwarty egzamin końcowy należy zdawać po czwartym roku nauki, aby uzyskać tak świadectwo ukończenia, jak i dyplom.

Uczniowie nadzwyczajni mogą być dopuszczeni do tych egzaminów tylko wówczas, gdy posiadają świadectwo dojrzałości szkoły realnej lub innego równorzędnego zakładu naukowego.

Bardziej szczegółowe postanowienia o składzie komisji egzaminacyjnych, o przedmiotach i sposobie odbywania się egzaminów podane są w Regulaminie egzaminowym.

Na własne życzenie uczniów zdający obowiązkowe egzamina może nadto zdawać egzamin z przedmiotów, które nie są objęte egzaminami obowiązkowymi.

Zwyczajni uczniowie mają prócz tego prawo poddać się egzaminowi w celu uzyskania stopnia doktora (porównaj § 7.).

Świadectwa, dyplomy i świadectwa „testimonium abeundi“.

§ 6.

Po odbyciu czteroletniego kursu i zdaniu wszystkich czterech egzaminów otrzyma uczeń świadectwo, że ukończył pełny kurs nauk na Studium Rolniczem; w tem świadectwie będą wymienione wykłady, jakich uczeń słuchał, oraz wyniki zdanych egzaminów.

Na podstawie tego świadectwa i podanej w rękopisie rozprawy uczeń otrzymuje dyplom, w którym mieści się oznajmienie, że po ukończeniu pełnego kursu nauk na Studium Rolniczem i po zdaniu wszystkich przepisanych egzaminów uznano go za „dostatecznie“, „dobrze“, „bardzo dobrze“ lub „znakomicie“ przysposobionego teoretycznie do zawodu rolniczego.

W każdym innym przypadku uczeń występujący z Uniwersytetu otrzymuje świadectwo „testimonium abeundi“ przepisane dla uczniów wydziału filozoficznego.

Doktorat.

§ 7.

Zwyczajni uczniowie, którzy udowodnią, że przez cztery lata odbywali studia w Uniwersytecie, mogą uzyskać stopień doktora filozofii, zgodnie z regulaminem egzaminów ścisłych, ustanowionym dla wydziałów filozoficznych (rozporządzenie Ministerstwa z dnia 16. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 56).

Temat rozprawy, jaką należy przedstawić w myśl § 2. tego Regulaminu, może być wzięty z zakresu jednej ze specjalnych umiejętności rolniczych i w tym razie w myśl § 5., l. c) odpowiedni przedmiot rolniczy będzie wchodził w skład grupy fachowej egzaminu ścisłego.

Załatwianie spraw Studium Rolniczego.

§ 8.

Nie naruszając zakresu działania, przyznanego ustawą gronu profesorów wydziału filozoficznego i dziekanowi tego wydziału, ustanawia się stałą komisję dla wszystkich spraw Studium Rolniczego.

W skład tej komisji wchodzi wszyscy profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni, mianowani dla Studium Rolniczego, oraz trzej członkowie, których dziekan wydziału filozoficznego powoła na jeden rok z pomiędzy profesorów wykładających przedmioty przyrodnicze. Stałej komisji przewodniczy jeden ze zwyczajnych profesorów umiejętności rolniczych, którego Minister oświaty na wniosek grona profesorów wydziału filozoficznego mianuje na trzy lata dyrektorem Studium Rolniczego. Jeżeli tego wymagać będzie gruntowne przygotowanie pewnej sprawy, może przewodniczący zapraszać do udziału w obradach nad tą sprawą także innych profesorów i docentów Uniwersytetu z głosem doradczym.

Komisji stałej należy powierzać do opinii i przedstawienia wniosków wszystkie sprawy Studium Rolniczego przed ich załatwieniem.

W szczególności komisja stała ma przedstawiać wnioski:

- a) w sprawach ustanawiania i obsadzania katedr, jak również w sprawach zakładów i innych środków naukowych, przeznaczonych dla Studium Rolniczego;
- b) w sprawie regulaminu nauki i egzaminów rolniczych;
- c) w sprawie układania wykazu wykładów na Studium Rolniczem;
- d) w sprawie powoływania co roku nauczycieli tych przedmiotów, które mają być wykładane za osobną remuneracją.

Członków komisji na obrady w tych sprawach zaprasza dyrektor Studium Rolniczego, bądź z własnej inicjatywy, bądź z polecenia dziekana wydziału filozoficznego.

Dyrektor Studium Rolniczego ma przede wszystkim obowiązek, wspierać grono profesorów

wydziału filozoficznego i dziekana w nadzorze nad tem, by Studium Rolnicze odpowiadało swemu przeznaczeniu, wskazywać braki i stawiać stosowne wnioski dla ich usunięcia.

Gdyby z powodu przeszkody dyrektor Studium Rolniczego przez jakiś czas nie mógł pełnić obowiązków, obejmuje je na razie dziekan wydziału filozoficznego, który wyznacza następnie tymczasowego zastępcę z grona członków komisji rolniczej, po zasięgnięciu jej opinii.

Regulamin nauki i egzaminów na Studium Rolniczem w c. k. Uniwersytecie w Krakowie.

I. Przepisy ogólne.

§ 1.

Każdy uczeń zwyczajny, który poświęca się nauce rolnictwa w celu, określonym w § 1. a) Statutu, jak również każdy uczeń nadzwyczajny, który w myśl § 5. Statutu ma prawo zdawać egzamina rolnicze, obowiązany jest stosować się ściśle do przepisanego Regulaminu nauki i egzaminów.

Każdemu uczniowi wolno uczęszczać na wykłady przedmiotów nieobowiązkowych podług własnego wyboru.

§ 2.

Uczniom, którzy mają prawo zdawania egzaminów rolniczych, stała komisja rolnicza (§ 8. Statutu) wyjątkowo może zezwolić imieniem wydziału filozoficznego na odstępianie od planu nauki, jeżeli dla ukończenia Studium Rolniczego w Uniwersytecie krakowskim przenieśli się z innego wydziału lub uniwersytetu, albo też z innego wyższego zakładu naukowego, stojącego na równi z uniwersytetem, a mianowicie: uczniowie tacy mogą uzyskać uwolnienie od obowiązkowych wykładów i praktycznych ćwiczeń, na które w innym celu lub gdzieindziej już uczęszczali, i czas nauki rolnictwa może być im skrócony. Uczniowie, którzy skończyli szkołę realną, nie są obowiązani uczęszczać na wykłady o geometrii wykreślnej i brać udział w ćwiczeniach z tego przedmiotu.

§ 3.

Innych uczniów Uniwersytetu, zwyczajnych i nadzwyczajnych, którzy pragną nabyć tylko niektórych wiadomości z zakresu gospodarstwa wiejskiego albo gruntowniej się wykształcić w jednej z zawodowych umiejętności, plan nauk wprawdzie nie ogranicza w wyborze przedmiotów i w kolei wykładów lub ćwiczeń, nie mogą oni jednak być dopuszczeni do egzaminów rolniczych.

§ 4.

Odstąpić od Regulaminu egzaminów nie wolno; w szczególności uczniowie, którzy gdzieindziej już zdawali egzamin z pewnych przedmiotów egzaminowych, nie mogą być uwalniani od zdawania egzaminu z tych przedmiotów.

II. Regulamin nauki.

§ 5.

Cały uniwersytecki kurs nauk na Studium Rolniczem trwa cztery lata.

§ 6.

Przedmioty, na które obowiązani są uczęszczać uczniowie mający prawo do zdawania egzaminów, są następujące:

W roku pierwszym:

	Liczba godzin w tygodniu	
	wy- kładów	ćwiczeń
W półroczu zimowym:		
1. Geometria wykreślna	2	—
2. Fizyka doświadczalna, część I.	4	—
3. Chemia nieorganiczna	5	—
4. Botanika ogólna	3	—
5. Anatomia i histologia zwierząt domowych	3	—
6. Geodezya	2	—
Ćwiczenia zootomiczne	—	2
Ćwiczenia botaniczne	—	2
Ćwiczenia w rysunkach i w geometrii wykreślnej	—	3
Razem	19	7
W półroczu letnim:		
1. Chemia organiczna	5	—
2. Botanika rolnicza	4	—
3. Fizyka doświadczalna, część II.	3	—
4. Zarys zoologii, ze szczególnem uwzględnieniem szkodników zwierzęcych	4	—
5. Mechanika ogólna	2	—

	Liczba godzin w tygodniu	
	wy- kładów	ćwiczeń
6. Meteorologia	2	—
7. Mineralogia i petrografia	3	—
Ćwiczenia w rysunkach technicznych	—	3
Ćwiczenia w miernictwie	—	3
Ćwiczenia w oznaczaniu szkodników zwierzęcych	—	1
Ćwiczenia botaniczne	—	2
Ćwiczenia mineralogiczne	—	2
Razem	23	11

W roku drugim:

W półroczu zimowym:

1. Chemia biologiczna	2	—
2. Fiziologia roślin	4	—
3. Hodowla zwierząt, część I.	3	—
4. Mechanika rolnicza, część I.	3	—
5. Fiziologia zwierząt domowych	2	—
6. Geologia ogólna	2	—
7. Ekonomia polityczna	4	—
8. Budownictwo wiejskie, część I.	2	—
Ćwiczenia chemiczne	—	9
Demonstracye i ćwiczenia geologiczne	—	2
Ćwiczenia w budownictwie	—	2
Razem	22	13

Nieobowiązkowe:

Patologia roślin	2	—
Razem	2	—

W półroczu letnim:

1. Hodowla zwierząt, część II. albo IV. (wykład wspólny dla uczniów IV. i VI. półroczu)	4	—
2. Chemia rolnicza	5	—
3. Gleboznawstwo	2	—
4. Budownictwo wiejskie, część II.	2	—
5. Mechanika rolnicza, część II.	3	—
6. Nauka żywienia zwierząt domowych	5	—
7. Polityka agrarna	3	—
Ćwiczenia w budownictwie	—	2
Ćwiczenia w gleboznawstwie	—	2
Razem	24	4

Nieobowiązkowe:

	Liczba godzin w tygodniu	
	wykładów	ćwiczeń
Mikrobiologia	1	—
Patologia roślin, część II.	1	—
Zarys budowy geologicznej Galicji i graniczących z nią krajów	2	—
Konwersatorium o polityce agrarnej	—	2
Ćwiczenia w patologii roślin	—	1
Wycieczki geologiczne	—	2
Razem	4	5

W roku trzecim:

W półroczu zimowym:

1. Nauka o nawozach pomocniczych	2	—
2. Ogólna nauka uprawy roślin	6	—
3. Weterynaryja i higiena zwierząt domowych, część I.	2	—
4. Hodowla zwierząt, część III., albo mleczarstwo (wykład wspólny dla uczniów V. i VII. półrocza)	3	—
5. Ogrodnictwo	2	—
6. Melioracje rolnicze, część I.	3	—
7. Austriackie prawo państwowe i administracyjne	2	—
8. Ekonomia rolnicza, część I. (ekonomia rolnicza)	4	—
Ćwiczenia chemiczno-rolnicze	—	0
Ćwiczenia w nauce żywienia zwierząt domowych	—	2
Demonstracje z weterynaryi	—	1
Ćwiczenia w nauce ogrodnictwa	—	1
Ćwiczenia w melioracjach rolniczych	—	2
Ćwiczenia w mechanice rolniczej	—	2
Ćwiczenia w nauce uprawy roślin	—	2
Razem	24	19

Nieobowiązkowe:

Elektrotechnika	2	—
Projektowanie budynków gospodarskich	2	—
Razem	4	—

W półroczu letnim:

	Liczba godzin w tygodniu	
	wykładów	ćwiczeń
1. Ekonomia rolnicza, część II. (taksacja rolnicza)	4	—
2. Weterynaryja i higiena zwierząt domowych, część II.	2	—
3. Szczegółowa nauka uprawy roślin, część I. albo II. (wykład wspólny dla uczniów VI. i VIII. półrocza)	2	—
4. Hodowla zwierząt, część IV. albo II. (wykład wspólny dla uczniów VI. i IV. półrocza)	4	—
5. Melioracje rolnicze, część II.	2	—
6. Zarys austriackiego prawa cywilnego	3	—
7. Uprawa łąk i pastwisk albo nieobowiązkowy wykład o hodowli roślin (wykład wspólny dla uczniów VI. i VIII. półrocza)	2	—
Ćwiczenia w nauce uprawy roślin	—	3
Demonstracje z weterynaryi	—	1
Ćwiczenia w nauce ogrodnictwa	—	1
Ćwiczenia w melioracjach rolniczych	—	2
Konwersatorium o hodowli zwierząt	—	2
Konwersatorium o uprawie roślin	—	2
Razem	19	11

Nieobowiązkowe:

Mikrobiologia	1	—
Projektowanie budynków gospodarskich	—	2
Ćwiczenia chemiczno-rolnicze	—	9
Razem	1	11

W roku czwartym:

W półroczu zimowym:

1. Mleczarstwo albo hodowla zwierząt, część III. (wykład wspólny dla uczniów VII. i V. półrocza)	3	—
2. Encyklopedia leśnictwa, część I.	3	—
3. Technologia rolnicza, część I.	3	—
4. Ekonomia rolnicza, część III. (organizacja gospodarstwa)	4	—

	Liczba godzin w tygodniu	
	wykładów	ćwiczeń
5. Rybactwo	2	—
6. Skarbowość	2	—
Konwersatorium o uprawie roślin	—	2
Demonstracje z weterynaryi . . .	—	1
Konwersatorium z ekonomii rolniczej	—	2
Razem	17	5
Nieobowiązkowe:		
Ogrodnictwo (specjalne działy) . . .	4	—
Technologia rolnicza (specjalne działy)	2	—
Leśnictwo (specjalne działy)	2	—
Budowa dróg i mostów	1	—
Roboty wodne	2	—
Rybactwo (specjalne działy)	2	—
Ćwiczenia w nauce ogrodnictwa . . .	—	2
Ćwiczenia technologiczne	—	4
Samodzielna praca w jednym z zakładów	—	—
Razem	13	6
W półroczu letnim:		
1. Szczegółowa nauka uprawy roślin, część II. albo I. (wykład wspólny dla uczniów VII. i VI. półrocza) . . .	2	—
2. Encyklopedia leśnictwa, część II.	3	—
3. Technologia rolnicza, część II.	3	—
4. Rachunkowość (ekonomia rolnicza, część IV.)	2	—
5. Hodowla roślin (wykład nieobowiązkowy) albo uprawa łąk i pastwisk (wykład wspólny dla uczniów VIII. i VI. półrocza)	2	—
Konwersatorium z ekonomii rolniczej	—	2
Ćwiczenia w nauce uprawy roślin	—	2
Demonstracje z mleczarstwa	—	2
Ćwiczenia w kalkulacjach gospodarskich	—	2
Demonstracje z weterynaryi	—	1
Ćwiczenia w mechanice rolniczej . . .	—	3
Ćwiczenia w melioracjach rolniczych	—	3
Razem	12	15

	Liczba godzin w tygodniu	
	wykładów	ćwiczeń
Nieobowiązkowe:		
Mikrobiologia	1	—
Uprawa chmielu, Inu itd.	2	—
Ogródnictwo (specjalne działy) . . .	2	—
Pszczelnictwo	1	—
Technologia rolnicza (specjalne działy)	2	—
Ćwiczenia w hodowli roślin	—	2
Ćwiczenia w uprawie łąk i pastwisk	—	2
Ćwiczenia technologiczne	—	4
Ćwiczenia w ogrodnictwie	—	3
Samodzielna praca w jednym z zakładów	—	—
Razem	8	11

Obowiązek uczęszczania na wymienione wyżej jako obowiązkowe wykłady oraz brania udziału w wymienionych powyżej jako obowiązkowe ćwiczeniach podlega następującym ograniczeniom:

1. Każdy uczeń jest obowiązany brać udział tylko w jednym z trzech konwersatoryów planem przepisanych, według własnego wyboru. Branie udziału w obu pozostałych konwersatoryach nie jest obowiązkowe.

2. Uczniowie, pragnący wyspecjalizować się w pewnym przez nich samych obranym kierunku, mogą być uwolnieni przez komisję rolniczą wydziału filozoficznego od obowiązku uczęszczania na niektóre wykłady wymienione w planie nauk jako obowiązkowe, jak również mogą być przez tę komisję uwolnieni od brania udziału w niektórych ćwiczeniach. — Tyczy się to wykładów i ćwiczeń, których treść ma luźny tylko związek z kierunkiem naukowym obranym przez ucznia. W takich przypadkach ma uczeń zwrócić się do dyrektora Studium Rolniczego i na jego ręce wnieść podanie do komisji rolniczej wydziału filozoficznego.

§ 7.

W granicach powyższego planu nauk grono profesorów wydziału filozoficznego układa wykaz wykładów na każde półrocze według obowiązujących w tej mierze przepisów i umieszcza go jako

osobny dział w spisie wykładów wydziału filozoficznego. W sprawie wykładów z zakresu nauk prawnych i państwowych należy porozumieć się z wydziałem prawa. Zezwolić na odsląpienie od obowiązującego planu nauk na jedno półrocze, a w szczególności orzec, że mimo braku niektórych wykładów lub ćwiczeń, półrocze będzie zaliczone do czasu studyów rolniczych, może tylko Minister oświaty na przedstawienie grona profesorów wydziału filozoficznego.

§ 8.

Wykładający są obowiązani wyczerpać w oznaczonej liczbie godzin cały zapowiedziany przedmiot.

Pracownie i zbiory będą dla uczniów otwarte w godzinach, oznaczonych stosownie do potrzeby.

III. Regulamin egzaminów.

§ 9.

Każdy uczeń zwyczajny, imatrikułowany w celu oznaczonym w § 1. pod a) Statutu, jak również każdy uczeń nadzwyczajny, dopuszczony do pierwszego egzaminu na podstawie § 5. (ustęp drugi) statutu, musi przystąpić do egzaminu po ukończeniu każdego roku nauki.

Egzamina po pierwszym, drugim i trzecim roku są egzaminami promocyjnymi, to znaczy od pomyślnego ich wyniku zależy przejście na rok następny; po zdaniu czwartego egzaminu końcowego, po czwartym roku nauki, uzyskuje się świadectwo ukończenia i dyplom w myśl § 6. Statutu.

§ 10.

Egzamina obejmują:

- a) pierwszy egzamin promocyjny, trzy przedmioty: 1. fizykę; 2. chemię (nieorganiczną i organiczną); 3. zoologię (ogólną wraz z anatomią zwierząt domowych);
- b) drugi egzamin promocyjny, cztery przedmioty: 1. botanikę (ogólną i rolniczą, łącznie z fizjologią roślin); 2. geologię (wraz z mineralogią, petrografią i gleboznawstwem); 3. ekonomię polityczną (ogólną i szczegółową, łącznie z polityką agrarną); 4. budownictwo wiejskie;
- c) trzeci egzamin promocyjny, cztery przedmioty: 1. naukę żywienia zwierząt domowych (łącznie z fizjologią zwierząt domowych); 2. mechanikę rolniczą; 3. zarys austriackiego prawa cywil-

nego, państwowego i administracyjnego; 4. chemię rolniczą;

- d) czwarty końcowy egzamin, cztery przedmioty: 1. naukę rolnictwa (t. j. ogólną i szczegółową naukę uprawy roślin); 2. hodowlę zwierząt (ogólną i szczegółową); 3. melioracje rolnicze (łącznie z miernictwem i niwelacją); 4. ekonomię rolniczą (wraz z rachunkowością).

§ 11.

Egzamina promocyjne odbywają się w ostatnich piętnastu dniach lipca (termin główny) i w pierwszych piętnastu dniach października (termin nadzwyczajny).

Dla kandydatów, którym w myśl § 2. pozwolono skrócić czas nauki, należy oznaczyć termin zdawania egzaminów w każdym z osobna przypadku w rezolucji zezwalającej na skrócenie.

§ 12.

O dopuszczenie do egzaminu ma kandydat wnieść podanie na piśmie do przewodniczącego odpowiedniej komisji egzaminacyjnej i dołączyć następujące dokumenty:

1. świadectwo dojrzałości lub dokument świadectwo to zastępujący;
2. indeks lub książeczkę legitymacyjną z poświadczeniem, że kandydat uczęszczał zgodnie z przepisami przed każdym egzaminem promocyjnym na wszystkie obowiązkowe kolegia (wykłady i ćwiczenia) poprzedniego roku albo poprzednich lat nauki, a przed egzaminem końcowym na wszystkie obowiązkowe kolegia czterech lat nauki, ewentualnie że był uwolniony od brania udziału w kolegiach na zasadzie § 2. lub § 6.;

3. poświadczenie, że złożył w kwesturze takse egzaminową;

4. przy zgłoszeniu się do drugiego oraz trzeciego egzaminu promocyjnego: świadectwo pomyślnego wyniku pierwszego, a względnie pierwszego i drugiego egzaminu promocyjnego; przy zgłoszeniu się do egzaminu końcowego świadectwa pomyślnego wyniku wszystkich trzech egzaminów promocyjnych.

Wszystkie te dokumenty mają być załączone w oryginałach i być dostępne komisji podczas egzaminu.

Kandydat, który pragnie uzyskać dyplom, łączy poświadczenie, że wykonał pracę dyplomową.

Co do wyboru tematu prac dyplomowych, jak również co do ich oceny, obowiązują następujące przepisy:

a) Rozprawa w rękopisie lub drukowana ma zawierać studium na dowolny temat z zakresu jednej z umiejętności rolniczych, dla której istnieje na Studium Rolniczem osobna katedra, opracowane na podstawie spostrzeżeń, zebranych przez samego kandydata. Rozprawa ta albo ma mieć charakter niewielkiego przyczynku naukowego albo ma zawierać opis fizyograficzno-rolniczy lub rolniczy. W każdym razie treść tej rozprawy ma świadczyć, że kandydat jest uzdolniony do krytycznego roztrząsania zagadnień rolniczych, a względnie do krytycznego opracowania materiału faktycznego, jaki sam zebrał, i do naukowego objaśnienia go.

Oceniając rozprawę, należy baczyć zarówno na ujawnioną w opracowaniu jej samodzielność oraz gruntowność wiedzy, jakoteż na jasność myśli i na sposób przedstawienia;

b) rozprawę należy wręczyć przewodniczącemu IV. rolniczej komisji egzaminacyjnej (§ 15. i 16.) przed końcowym egzaminem rolniczym lub co najpóźniej w ciągu jednego roku po egzaminie. Przewodniczący IV. rolniczej komisji egzaminacyjnej oddaje ją przedstawicielowi właściwej katedry jako referentowi do oceny.

Jeżeli niema profesora, któremu należałoby powierzyć rozprawę do oceny, można zadanie to powierzyć także docentowi prywatnemu właściwej umiejętności lub umiejętności, pozostającej z nią w najbliższym związku;

c) przewodniczący IV. komisji egzaminacyjnej oznacza czas, w jakim zbadanie naukowej wartości rozprawy ma być dokonane;

d) referent powołany do oceny rozprawy przedstawia na piśmie umotywowane sprawozdanie i orzeka, czy może uznać tę rozprawę za wystarczającą dla uzyskania dyplomu. Kandydat składa to orzeczenie do rąk przewodniczącego IV. rolniczej komisji egzaminacyjnej;

e) prace, uznane przez referenta powołanego do ich zbadania za niedostateczne, należy przedstawić IV. komisji egzaminacyjnej, której przysługuje prawo ostatecznej decyzji po dokładnym zbadaniu rozprawy, czy kandydatowi ma być udzielony dyplom;

f) jeżeli rozprawę uznano za niedostateczną, to wolno kandydatowi przedstawić nową rozprawę najwcześniej po upływie sześciu miesięcy; w razie powtórnego nieprzyjęcia rozprawy wolno przedstawić nową nie wcześniej jak po roku.

Kandydaci, których rozprawę odrzucono trzykrotnie, tracą na zawsze prawo uzyskania dyplomu;

g) taksa za ocenę rozprawy wynosi 30 koron. Rozdziela się ją między referenta jej i prezesa IV. rolniczej komisji egzaminacyjnej w ten sposób, że referentowi przypada 20 koron, przewodniczącemu IV. komisji egzaminacyjnej 10 koron.

§ 13.

Podania o dopuszczenie do egzaminu w terminie lipcowym należy wносить w pierwszych dziesięciu dniach lipca, zgłoszenia do egzaminów w terminie październikowym najpóźniej do końca lipca, przytaczając w podaniu okoliczności, usprawiedliwiające nadzwyczajny termin.

Przewodniczący bada podania i załączniki i jeżeli niema przeszkody w dopuszczeniu do egzaminu, wydaje niezwłocznie rezolucję przychylną w postaci krótkiej notatki na podaniu. W przypadkach wątpliwych zależy dopuszczenie do egzaminu od decyzji komisji rolniczej (§ 8. statutu).

§ 14.

Skoro minie termin zgłaszania się do egzaminów, rozstrzyga przewodniczący, czy odpowiednio do liczby kandydatów i liczby egzaminatorów, wystarczy ustanowienie jednej komisji egzaminacyjnej, czy też nie wypadnie złożyć dwu lub więcej komisji specjalnych równocześnie egzaminujących. Następnie przeznaczona pewną liczbę dni na egzamina i określa dla każdego kandydata dzień, w którym ma się stawić przed komisją; jeżeli zaś czynnych jest więcej niż jedna komisja, przewodniczący wyznacza dla każdego kandydata komisję, przed którą ma się stawić; przewodniczący ogłasza na tablicy wykaz, ułożony w myśl powyższych przepisów.

§ 15.

Dla każdego z czterech egzaminów istnieje osobna komisja egzaminacyjna.

W każdej z nich są czynni jako egzaminatorowie przedewszystkiem profesorowie, a w miarę potrzeby także i docenci Uniwersytetu, którzy wykładają na Studium Rolniczem przedmioty, z których odbywa się egzamin.

Jeżeli wykłady jakiegoś przedmiotu, z którego odbywa się egzamin, rozdzielone są między kilku profesorów, lub jeżeli ten sam przedmiot wykładają na Studium Rolniczem kilku profesorów, to wszyscy należą do komisji egzaminacyjnej i będą naprzemian wzywani do egzaminowania.

W razie potrzeby może Minister oświaty na wniosek grona profesorów wydziału filozoficznego powoływać na egzaminatorów pewnego przedmiotu także innych profesorów i docentów Uniwersytetu, jak również osoby nie należące do Uniwersytetu, za każdym razem na trzy lata.

§ 16.

Z pośród egzaminatorów mianuje Minister oświaty dla każdego z czterech egzaminów na okres sześcioletni przewodniczącego i jego zastępcę.

Gdy żaden z nich nie może przewodniczyć, obejmuje przewodnictwo komisji egzaminacyjnej członek jej najstarszy latami służby.

Przewodniczący, mianowany jego zastępca i wszyscy egzaminatorowie stanowią komisję główną, z której przewodniczący według własnego uznania tworzy komisje dla każdego z osobna egzaminu (komisje specjalne).

§ 17.

Odpowiednio do przedmiotów wymienionych w § 10., z których się odbywa egzamin, komisje specjalne składają się dla pierwszego egzaminu promocyjnego z trzech członków, a dla drugiego i trzeciego egzaminu promocyjnego oraz dla egzaminu końcowego z czterech.

§ 18.

Każdy kandydat ma się stawić do egzaminu w wyznaczonym dniu. Jeżeli się nie stawi, ponosi sam szkodliwe następstwa. Wszyscy kandydaci, którym wyznaczono ten sam dzień na egzamin, mają się stawić tego dnia przed rozpoczęciem egzaminu i mają być obecni, dopóki nie odbędą egzaminu.

§ 19.

Zamiana dni egzaminu między dwoma lub więcej kandydatami może nastąpić tylko za zezwoleniem przewodniczącego, a jeżeli jest czynnych kilka komisji specjalnych, zamiana taka może być dozwoloną tylko pod warunkiem, że przez zmianę terminu nie nastąpi zmiana komisji, którą poprzednio dla kandydata wyznaczono.

§ 20.

Egzamina są ustne i odbywają się publicznie. Przez cały czas egzaminów wszyscy członkowie komisji specjalnej muszą być obecni.

Egzamin, który można odbywać najwyżej z trzema kandydatami naraz, trwa z jednego przed-

miotu z każdym kandydatem najmniej 15, najwyżej 30 minut.

Czas ten można skrócić tylko wówczas, gdy kandydat okaże zupełną niezajomość przedmiotu.

§ 21.

Po ukończeniu egzaminu komisja zbiera się na naradę i głosowanie nad rezultatem egzaminu. Narada i głosowanie nie mogą odbywać się jawnie.

Pierwszy orzeka egzaminator, czy wedle niego kandydat zdał egzamin z jego przedmiotu i na jaki stopień zasłużył. Po dyskusji odbywa się głosowanie komisji osobno co do każdego przedmiotu.

Wynik egzaminu z każdego z osobna przedmiotu określa się stopniami „celujący“, „bardzo dobry“, „dobry“, „dostateczny“ lub „niedostateczny“, które komisja uchwałą przyznaje.

Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego.

Z głosowania osobno nad każdym przedmiotem okazuje się, czy kandydata aprobowano, czy reprobowano.

Egzaminu nie można uznać za zdany, jeżeli kandydat otrzymał stopień niedostateczny, choćby tylko z jednego przedmiotu.

Na podstawie stopni przyznanych z każdego przedmiotu egzaminowego stwierdza się ogólny wynik całego egzaminu jednym określeniem, czy kandydat „zdał egzamin“, czy go „zdał z odznaczeniem“ ze wszystkich lub tylko z niektórych przedmiotów, czy też kandydata reprobowano.

Protokół z egzaminu każdego kandydata podpisuje przewodniczący i wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej.

§ 22.

Jeżeli podczas egzaminu odbywającego się w terminie lipcowym kandydat okazał niedostateczne przygotowanie tylko z jednego przedmiotu, może być on dopuszczony w terminie październikowym do poprawienia niepomysłnego egzaminu z tegoż przedmiotu przed całą komisją. Gdyby kandydat powtórnie otrzymał stopień „niedostateczny“ albo wcale się nie stawił, nie może być już w ogóle dopuszczony do egzaminu poprawczego.

Kandydatom, których dopuszczono do całego egzaminu w terminie październikowym, może być w razie reprobowania z jednego przedmiotu wyznaczony termin do powtórzenia egzaminu w czasie nie dłuższym nad dwa miesiące tylko wówczas, gdy

odpowiedzi egzaminowe z pozostałych przedmiotów były ocenione co najmniej stopniem „dobry“. W każdym innym przypadku reprobuje się kandydata ze wszystkich przedmiotów. Kandydaci, którym wyznaczono po egzaminie, odbytym w październiku, termin powtórny w czasie nie dłuższym nad dwa miesiące, mogą przez ten czas być przyjęci tymczasowo na następny rok nauki. Stanowcze przyjęcie na następny rok nauki zależy od dobrego wyniku egzaminu poprawczego.

Kandydatom, których wyjątkowo dopuszczono na zasadzie osobnego zezwolenia c. k. Ministerstwa do egzaminu w terminie nadzwyczajnym, to jest ani lipcowym ani też październikowym, w żadnym razie nie może być wyznaczony termin powtórny na egzamin poprawczy. W takich przypadkach reprobuje się kandydata ostatecznie, skoro tylko wynik egzaminu był niedostateczny, choćby tylko z jednego przedmiotu.

§ 23.

Kandydat, który nie stawiał się do egzaminu promocyjnego albo którego reprobowano, nie może być wpisany na następny rok nauki, lecz musi cały ten rok nauki powtórzyć i z końcem tegoż roku podać się powtórnie egzaminowi ze wszystkich przedmiotów. Kandydatowi reprobowanemu wolno nie uczęszczać powtórnie na wykłady tych przedmiotów, które bądź nie wchodziły w skład odpowiedniego egzaminu, bądź z których na egzaminie otrzymał stopień co najmniej „dobry“. W miejsce tych wykładów wolno reprobowanemu kandydatowi uczęszczać na niektóre wykłady następnego roku nauki, nie kolidujące z tymi, które powtórzyć jest obowiązany — jednakże tylko za zezwoleniem dyrektora Studium Rolniczego. Przy egzaminie powtórnym kandydat może być uwolniony od zdawania egzaminu z tych przedmiotów, z których przy pierwszym egzaminie otrzymał stopień co najmniej „dobry“.

Komisya rolnicza wydziału filozoficznego ma prawo wyjątkowo zezwalać kandydatom reprobowanym na trzecim egzaminie promocyjnym na wpis na czwarty rok nauki; w żadnym atoli razie uczeń reprobowany na trzecim egzaminie promocyjnym nie może być dopuszczony do egzaminu końcowego, dopóki nie zda powtórnego egzaminu.

Nie zdany egzamin może być tylko raz jeden powtórzony. Na drugie powtórzenie egzaminu może zezwolić tylko Minister oświaty na wniosek komisji egzaminacyjnej.

§ 24.

Wynik ostateczny egzaminu ogłasza się publicznie zaraz po ukończeniu narady i wpisuje także do indeksu kandydata, z wyciśnięciem pieczęci.

Kandydatowi reprobowanemu na pierwszym albo drugim egzaminie promocyjnym nie wolno egzaminu tego powtórzyć wcześniej, jak w najbliższym terminie lipcowym. Kandydat reprobowany na trzecim egzaminie promocyjnym, któremu komisya rolnicza udzieliła zezwolenia na wpis na rok czwarty nauki, ma prawo powtórzyć trzeci egzamin promocyjny już z końcem zimowego półroczca. Jeżeli się reprobuje kandydata na egzaminie końcowym, komisya rolnicza określa czas, który musi upłynąć, zanim wolno będzie dopuścić kandydata do egzaminu powtórnego. Ten okres czasu ma wynosić co najmniej sześć miesięcy.

§ 25.

Każdy uczeń zwyczajny, imatrikułowany w celu oznaczonym w § 1. Statutu pod a), jak również każdy uczeń nadzwyczajny, dopuszczony do egzaminów na zasadzie § 5. Statutu, ma prawo na własne życzenie poddać się egzaminowi uzupełniającemu z tych przedmiotów, które według § 10. Regulaminu nauki i egzaminów nie wchodzi w skład obowiązkowych egzaminów promocyjnych, jakoto z ogrodnictwa, technologii rolniczej, mleczarstwa, encyklopedyi leśnictwa, rybactwa itd.

Temu egzaminowi uzupełniającemu kandydat poddaje się przed wykładającym odpowiedni przedmiot i w obecności przewodniczącego IV. komisji egzaminacyjnej, który też wyznacza terminy na egzamina uzupełniające, w miarę tego, jak się do nich zgłaszają kandydaci.

O wyniku każdego zdanego egzaminu uzupełniającego otrzymuje kandydat osobne poświadczenie tymczasowe, podpisane przez egzaminatora i przewodniczącego IV. komisji egzaminacyjnej.

Wyniki zdanych egzaminów uzupełniających wpisuje się nadto osobno do świadectwa, które uczeń otrzymuje po ukończeniu czteroletniej nauki i zdaniu wszystkich czterech egzaminów.

§ 26.

O zdanym egzaminie wystawia się świadectwo egzaminacyjne. Obok rodowodu kandydata i przebiegu jego studyów oraz daty egzaminu, ma ono zawierać tak stopnie z każdego z osobna przedmiotu egzaminacyjnego, jak również ogólny wynik egzaminu.

Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich egzaminatorów, a nadto opatrzone pieczęcią komisji egzaminacyjnej.

§ 27.

Każdy kandydat zgłaszający się do egzaminu ma uiścić takse egzaminacyjną. Ustanawia się ją

na 28 koron za pierwszy egzamin promocyjny i tyleż za odpowiedni egzamin powtórny; po 35 koron za drugi, trzeci promocyjny i czwarty (końcowy) egzamin i tyleż za każdy odpowiedni egzamin powtórny; po 14 koron za każdy nieobowiązkowy egzamin uzupełniający (t. j. z jednego przedmiotu); na 16 koron za egzamin poprawczy po pierwszym egzaminie promocyjnym; po 20 koron za egzamin poprawczy po drugim i trzecim promocyjnym lub czwartym (końcowym) egzaminie.

Taksa musi być uiszczona przed zgłoszeniem się do egzaminu. Płaci się ją w kwesturze Uniwersytetu za kwitem, który kandydat wręcza wraz ze stemplem na świadectwo przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, gdy się do egzaminu zgłasza.

Od uiszczenia taksy egzaminacyjnej nikt uwolnionym być nie może.

§ 28.

Przewodniczącą każdej komisji lub jego zastępcę podejmuje po egzaminach z kwestury Uniwersytetu całą kwotę zebraną z taks, uskutecznia repartycję, podaje ją okólnikiem do wiadomości egzaminatorów i wręcza każdemu kwotę nań przypadającą.

Zarówno przy obowiązkowych egzaminach promocyjnych i egzaminie końcowym, jakoteż przy egzaminach powtórnych i uzupełniających przypada z każdej taksy egzaminacyjnej 7 K na przewodni-

czącego odpowiedniej komisji egzaminacyjnej i 7 K na każdego egzaminatora.

Przy egzaminach poprawczych przypada z każdej taksy egzaminacyjnej 4 K na przewodniczącego odpowiedniej komisji egzaminacyjnej i 4 K na każdego egzaminatora.

§ 29.

O wynikach egzaminów zdaje przewodniczący każdej komisji na końcu roku szkolnego sprawozdanie, które ma być przedstawione Ministrowi oświaty przez wydział filozoficzny najpóźniej w 14 dni po feryach jesiennych za pośrednictwem Prezydium Namiestnictwa.

Do sprawozdania należy dołączyć tabelę statystyczną w dwu egzemplarzach, a równocześnie przesłać duplikat tabeli wprost do c. k. Centralnej Komisji statystycznej w Wiedniu.

§ 30.

Niniejszy Regulamin nauki i egzaminów wchodzi w życie dla uczniów roku I. z rokiem szkolnym 1911/12, dla uczniów roku I. i II. z rokiem szkolnym 1912/13, dla uczniów roku I., II. i III. z rokiem szkolnym 1913/14, wreszcie z rokiem szkolnym 1914/15 dla uczniów wszystkich czterech lat Studjum Rolniczego wydziału filozoficznego c. k. Uniwersytetu w Krakowie.

Bráf wlr.

Hussarek wlr.

